

КРЕДИТУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ

*Н.Г. Мехеда, канд. екон. наук, доц.,
Черкаська філія Європейського університету фінансів, інформаційних
систем, менеджменту і бізнесу*

Політичні, економічні правові зміни на державному та макроекономічному рівні потребують змін на регіональному рівні. Для Черкаської області характерні такі явища:

- недостатній досвід управління фінансами;
- нераціональне розміщення промислових підприємств без врахування витрат на транспортування сировини та матеріалів;
- малий приватний сектор в економіці тощо.

Черкаська область індустріально-аграрна і відіграє важливу роль в народному господарстві країни. Продукція сільського господарства становить близько 30 %, а промисловості – понад 40 %.

Протягом багатьох років сільське господарство тут знаходиться в кризовому стані. Кредиторська заборгованість перевищує дебіторську в декілька разів.

Причинами цього є зростання цін на паливно-мастильні матеріали, старіння парку машин, недосконалість кредитної, податкової та цінової політики.

Для зупинення спаду в аграрному секторі та подальшого його підйому була розроблена “Програма реструктуризації АПК Черкаської області” [1].

Реформування аграрної сфери передбачає виконання комплексу заходів з метою ринкових форм господарювання. Зокрема розроблені пропозиції щодо створення територіальної системи управління для реалізації цієї програми [2].

В структуру територіальної системи управління пропонувалося включити такі елементи інфраструктури:

- інформаційно-консалтинговий центр;
- регіональну страхову компанію;
- регіональний операційний банк;
- лізингову компанію;
- агропромислові комплекси;
- добровільні об’єднання.

Зупинимося на функціях регіонального операційного банку, який повинен обслуговувати і забезпечувати кредитування сільськогосподарських виробників.

Банківська система України розвивається як в напрямку розширення кількості та якості операцій на ринку послуг, так і в напрямку збільшення кількості нових комерційних банків.

В Черкаській області успішно діють регіональні відділення багатьох комерційних банків.

При відкритті нових банківських установ планується створення робочих місць і розвиток конкуренції в банківській сфері. А для цього необхідний перерозподіл кредитних ресурсів регіону.

У випадку, коли банки стабільно працюють і кредитують малий чи середній бізнес, кредитних ресурсів, що знаходяться в регіональних банках, достатньо. Але при запровадженні у регіоні комплексної програми, наприклад, “Програми реструктуризації АПК Черкаської області”, яка потребує значних вкладень, виникає проблема наявних кредитних ресурсів.

Навіть якщо програма сприятлива для кредитування за багатьма показниками, для її реалізації комерційний банк або повинен відмовитися від кредитування інших об’єктів, або залучити покупні кредитні ресурси на міжбанківському ринку.

Закупівля кредитних ресурсів пов’язана з ризиком, який часто проявляється відмовою комерційних банків регіону від участі в кредитуванні таких програм.

На наш погляд, можливим варіантом вирішення цієї проблеми є корпоративне кредитування.

Корпорація – це договірні об’єднання, створені на основі поєднання виробничих, наукових та комерційних інтересів, з декларуванням окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників.

Корпоративне кредитування допомагає вирішити такі проблеми:

1. Наявності великої кількості кредитних ресурсів для кредитування великих регіональних програм.
2. Зниження кредитного ризику.
3. Відволікання значних коштів для одного клієнта.
4. Можливості для підприємства отримати кошти, які працюватимуть на його розвиток.
5. Створення нових робочих місць.
6. Надходження коштів до регіонального бюджету тощо.

В корпоративному кредитуванні може брати участь не тільки необмежена кількість банків, а й декілька кредитозаймачів, що зайняті в проекті (сільськогосподарські підприємства регіону).

Схему надання корпоративного кредиту іще потрібно удосконалювати. Вона потребує проведення досліджень і аналізу в умовах швидких змін. Механізм корпоративного кредитування забезпечить більш ефективне використання кредитних ресурсів регіону і підвищить дохідність діяльності банківських установ.

Список літератури

1. Постанова Кабінету Міністрів України “Про модель стабілізації та розвитку галузей агропромислового комплексу Черкаської області на 1999-2001 роки” № 1819.
2. Задорожний І.С. та ін. Дослідження і розробка територіальної системи управління реалізації програми реконструкції та розвитку АПК Черкаської області // Наука и предпринимательство. – 2001.